

Predkladacia správa

Podľa § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení zákona č. 399/2015 Z. z. predkladá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 576) (ďalej len „návrh zákona“).

Všeobecne

Cieľom predloženého návrhu zákona podľa predkladateľov je v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky zaviesť do nášho právneho poriadku pružné mechanizmy zverejňovania informácií zhromažďovaných od vlastníkov verejných vodovodov, sledovania týchto údajov Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a v prípade zistenia nadlimitnej kontaminácie vykonanie nevyhnutných opatrení.

Stanovisko

Ministerstvo zaujíma k návrhu zákona nasledovné stanovisko:

Ministerstvo zásadne nesúhlasí s navrhovaným znením § 12 odsek. 4. Predmetný návrh zákona nerieši zvýšenú ochranu obyvateľov dodávaním pitnej vody z verejných vodovodov. Podstata spočíva v tom, že vlastník resp. prevádzkovateľ verejného vodovodu je povinný dodávať „pitnú vodu verejným vodovodom“ na hromadné zásobovanie obyvateľov. Pitná voda vo verejnom vodovode musí spĺňať požiadavky na kvalitu pitnej vody stanovenú zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravotníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 97/2018 Z. z.

Keď vlastník, alebo prevádzkovateľ verejného vodovodu zistí prekročenie limitu ukazovateľov kvality pitnej vody je povinný túto skutočnosť neodkladne oznámiť regionálnemu úradu verejného zdravotníctva (po opakovanom rozbere - podľa § 17a ods. 2 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z.). Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) uloží opatrenia pre vlastníka verejného vodovodu. Celý mechanizmus, od monitorovania kvality pitnej vody až po vykonanie nápravných opatrení s informovaním verejnosti, je už v súčasnosti upravený v § 17a ods.2 zákona č. 355/2007 Z. z. najmä v písmenách b), e), j), k), l) a m). Situácia s bezpečnou dodávkou pitnej vody sa takto rieši okamžite. Podľa návrhu zákona by k zverejneniu údajov došlo až za štyri mesiace po vykonanom rozbere vody (podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 636/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch po ukončení štvrtého roka zasielajú údaje z rozborov pitnej vody (a surovej vody) do systému ZberVaK + 30 dní na ich zverejnenie).

Ak ide o zverejňovanie informácií, toto je upravené aj v Smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, ktorú

má Slovenská republika povinnosť transponovať do národnej legislatívy do 12. januára 2023. Nová smernica o pitnej vode si vyžiada novelizáciu viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, napr. zákona č. 355/2007 Z. z., zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Za účelom včasnej a správnej transpozície bola vytvorená medzirezortná pracovná skupina a gestorom transpozície je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.

Ministerstvo nesúhlasí s vyhodnotením vybraných vplyvov návrhu zákona v doložke vybraných vplyvov, konkrétne v časti vplyvu na rozpočet verejnej správy.

a) navrhované znenie § 12 odsek 4 bude mať negatívny dopad na rozpočet verejnej správy. Bude znamenať dopad na ministerstvo a jeho poverenú právnickú osobu, t. j. Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH). Ministerstvo nesúhlasí s tvrdením predkladateľa uvedenom v doložke vybraných vplyvov, že navrhovaná právna úprava nebude mať žiaden vplyv na rozpočet verejnej správy.

Povinnosť zverejňovania údajov VÚVH bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Poverená právnická osoba, t. j. VÚVH, bude znášať náklady na zverejnenie všetkých údajov zasielaných vlastníckmi alebo prevádzkovateľmi verejných vodovodov a náklady na osobočloveka, ktorý bude plnenie tejto povinnosti zabezpečovať – t. j. zverejňovať údaje vždy do 30 dní od ich doručenia. Ide o novú povinnosť, ktorá jednoznačne vyvolá nové náklady na verejné zdroje a napriek tomu, podľa názoru ministerstva, nesplní účel ochrany zdravia. Podľa návrhu zákona by išlo o zverejňovanie obrovského množstva údajov (podľa majetkovej evidencie ministerstvo eviduje vyše 3 000 vodárenských zdrojov a ročne je vykonaných do 5 000 rozborov surovej vody), čo by si vyžadovalo verifikáciu dodaných údajov po každom štvrtroku (kontrola, konzultácie s dodávateľmi údajov, príp. oprava) a predstavovalo by náklady na pracovníka cca **11.200,- € ročne**; v žiadnom prípade nesmú byť zverejňované surové údaje bez kontroly, pretože aj nesprávna interpretácia výsledkov môže viesť k šíreniu rôznych konšpirácií a dezinformácií laickou verejnosťou;

Ak sa surová voda ďalej upravuje, údaje o kvalite surovej vody nemusia byť významné, nakoľko upravená voda splňa požiadavky na kvalitu pitnej vody
Na základe uvedeného ministerstvo žiada vyznačiť v doložke vybraných vplyvov vplyv na rozpočet verejnej správy na vplyv negatívny.

Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov má vlastník verejného vodovodu už v súčasnosti povinnosť zverejňovať primerané a aktuálne výsledky monitorovania kvality pitnej vody na svojom webovom sídle, čo sa v súčasnosti aj vykonáva. Rovnako orgány verejného zdravotníctva v súčasnosti poskytujú pre verejnosť na webových sídlach primerané a aktuálne informácie o kvalite pitnej vody, výnimkách na použitie pitnej vody, ktorá nesplňa požiadavky na kvalitu ako i upozornenia v prípade mimoriadnych situácií a vydaných zákazov používania pitnej vody. Verejnosti tiež sprístupňujú dostupné údaje o kvalite vody z vlastných studní, možnostiach jej využívania na pitné účely ako i rôzne informačné a edukačné materiály so zdravotnými odporúčaniami.

b) Povinnosti vyplývajúce z Čl. II návrhu zákona, konkrétne z § 17 odsek 6, budú znamenať negatívny dopad na rozpočet verejnej správy aj pre Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a Úrad verejného zdravotníctva.

Záver

Ministerstvo odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s návrhom zákona **nesúhlas**.